

povinnosti, k nimž ji zavazovala manželská smlouva. Poněvadž i nejvyšší soud považuje výši zatímního výživného, vyměřeného prvním soudem 220 Kč měsíčně, vzhledem k majetkovým a výdělkovým poměrům žalovaného za přiměřenou, bylo v tomto směru důvodnému dovolacímu rekursu vyhověti a napadené usnesení změnit tak, že se obnovuje usnesení prvního soudu, pokud jím bylo žalobkyni přiznáno zatímní výživné v této výši.

Čís. 13359.

Ochrana nájemců (zákon ze dne 26. března 1925, čís. 48 sb. z. a n.).
Pensijní fond zaměstnanců vídeňské banky, zřízený podle zákona ze dne 16. prosince 1906, čís. 1 ř. zák. na rok 1907 v doslovu čís. nař. ze dne 25. června 1914, čís. 138 ř. zák., není sociálně-pojišťovacím ústavem ve smyslu § 31 čís. 3 zákona o ochraně nájemců, třebaže poskytuje pensi některým osobám žijícím v tuzemsku, nebyl-li v tuzemsku po vydání zákona ze dne 5. února 1920, čís. 89 sb. z. a n., uznán za náhradní ústav.

(Rozh. ze dne 9. března 1934, Rv II 107/34.)

Žalující firma dala žalovanému bankovnímu závodu soudní výpověď z nájmu v domě, jenž byl až do roku 1927 vlastnictvím Pensijního fondu zaměstnanců Vídeňské bankovní jednoty. Proti námitce žalované, že nájemní poměr spadal pod ochranu nájemců, doličovala žalobkyně, že dům, o nějž jde, byl vyňat z ochrany nájemců podle § 31 čís. 3 zák. čís. 48/1925 sb. z. a n. Procesní soud první stolice soudní výpověď z nájmu zrušil. Odvolací soud napadený rozsudek potvrdil.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

S hlediska dovolacího důvodu § 503 čís. 4 c. ř. s. snaží se dovolatelka hlavně doličiti, že ustanovením § 31 (1) čís. 3 zák. ze dne 26. března 1925, čís. 48 sb. z. a n. byl dům, o nějž jde, trvale vyňat z ochrany nájemníků, ježto tehdy byl ve vlastnictví Pensijního fondu zaměstnanců Vídeňské bankovní jednoty — tedy ve vlastnictví sociálně pojišťovacího ústavu —, a vyvrací také názor nižších soudů, že prodejem domu přestala působnost § 31 (1) čís. 3 zák. o ochr. náj. Jest se tudíž především obíratí první právní otázkou, neboť, nebyl-li svrchu uvedený fond sociálně-pojišťovacím ústavem ve smyslu § 31 (1) čís. 3 zák. o ochr. náj., vztahovala se na dům, z jehož místností je žalovaná vypovídána, ochrana nájemníků i po vydání zákona čís. 48/1925, a žalobkyně nemohla by již z toho důvodu dáti nájemníku výpověď bez svolení soudu. První soud vyhnul se jasnému řešení této základní právní otázky, kdežto odvolací soud neuznal svrchu jmenovaný pensijní fond za sociálně pojišťovací ústav ve smyslu § 31 čís. 3 zák. o ochr. náj. a odůvodnil svůj názor poukazem na ustanovení §§ 103 a 105 zák. ze dne

21. února 1929, čís. 26 sb. z. a n. jakož i povahou zmíněného fondu jako fondu cizozemského. S poukazem odvolacího soudu na ustanovení zákona čís. 26/1929 nelze ovšem souhlasiti, neboť zákon ten nabyl účinnosti teprve dnem 1. ledna 1929 (§ 198), a nelze tudíž podle něho posuzovati poměry z doby dřívější — ale v podstatě jest právnímu náзору odvolacího soudu přisvědčiti. Nemůže ovšem býti pochybnosti, že Pensijní fond zaměstnanců Vídeňské bankovní jednoty zřízený podle zákona ze dne 16. prosince 1906 čís. 1 ř. z. z r. 1907 v doslovu čís. nař. ze dne 25. června 1914 čís. 138 ř. z. byl před státním převratem na území nynější Čsl. republiky sociálně pojišťovacím ústavem (náhradním ústavem). Zákonem ze dne 20. prosince 1918, čís. 92 sb. z. a n. byl zřízen Všeobecný pensijní ústav v Praze a v § 4 tohoto zákona bylo řečeno, že dosavadní náhradní ústavy trvají dále. V tomto stavu nastala však podstatná změna zákonem ze dne 5. února 1920, čís. 89 sb. z. a n. Podle § 64 tohoto zákona lze pojistnou povinnost splniti též pojištěním u některého tuzemského náhradního ústavu. Zákon ten v § 66 (2) ustanovil dále, že náhradní ústavy, které nepředloží nejdéle do 31. prosince 1920 ministru sociální péče žádost o schválení stanov vyhovujících pravidlům v § 66 (1) uvedeným, ztrácejí tímto dnem uznání jako náhradní zařízení. Žalující strana netvrdila a neprokázala, že svrchu jmenovaný pensijní fond zakročil včas o uznání za náhradní ústav a že uznání to mu bylo uděleno (§ 67). Tvzení dovolatelky v dovolacím spisu, že uznání ministerstvem sociální péče bylo požadováno teprve roku 1929, nikoli však v době, která zde přichází v úvahu, není správné, hledíc k tomu, co bylo již uvedeno. Okolnost, zda dodnes poskytuje zmíněný fond pensi některým osobám v tuzemsku žijícím, je bez významu, když není prokázáno, že fond ten byl v tuzemsku po vydání zákona čís. 89/1920 uznán za náhradní ústav. Jest proto nerozhodné, že dům, o který tu běží, byl od roku 1916 do roku 1927 ve vlastnictví svrchu jmenovaného fondu, když fond ten nelze uznati za sociálně pojišťovací ústav ve smyslu § 31 čís. 3 zák. o ochr. náj. Podléhal tudíž dům zákonu o ochraně nájemníků jak v době, kdy byl ve vlastnictví zmíněného fondu, tak i když přešel do vlastnictví žalující firmy, a lze proto z místností chráněných zákonem o ochr. náj. dáti výpověď jen se svolením soudu podle §§ 1 a 4. Názor finančního úřadu, že zmíněný dům nepodléhá zákonu o ochr. náj., není pro soud závazný. Odvolací soud posoudil tudíž věc po stránce právní správně, potvrdiv rozsudek prvního soudu zrušující výpověď — a netřeba se proto zabývati další právní otázkou, zda převodem vlastnictví sociálně pojišťovacím ústavem na osobu soukromou přestává působnost § 31 čís. 3 zák. o ochr. náj.

Čís. 13360.

Ochrana nájemců (zákon ze dne 28. března 1928, čís. 44 sb. z. a n.).

Byla-li prolomením dveří spojena nově najatá obchodní místnost se starou prodejnou, nestala se tím účastnou ochrany nájemníků, již byla účastna stará obchodní místnost.

Nájemce jest co do nově přibylé místnosti »novým nájemníkem« ve smyslu § 31 čís. 4 zák., neměl-li ji do té doby v nájmu.

(Rozh. ze dne 9. března 1934, Rv II 135/34.)